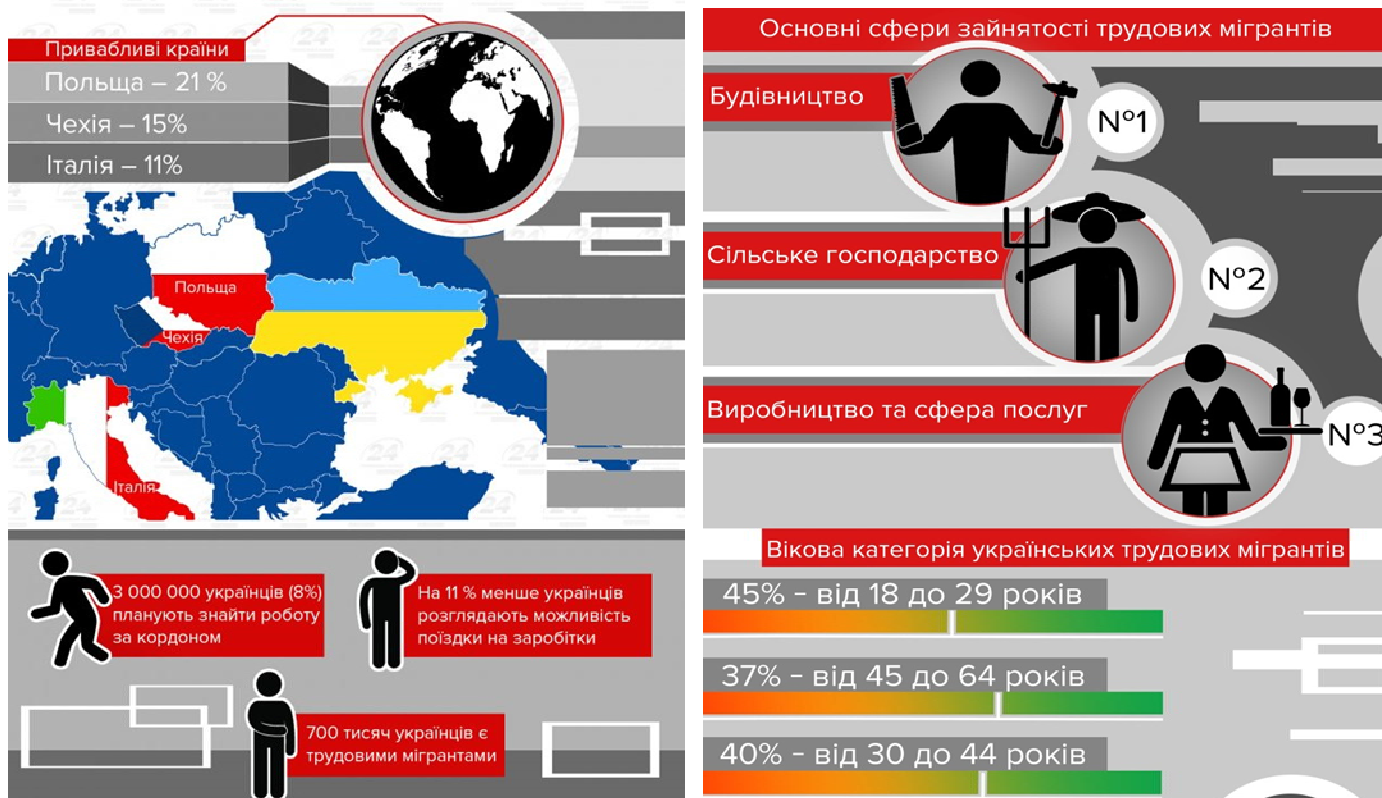


У чому полягає відмінність між імміграцією та еміграцією? Що спонукає українців виїжджати за межі країни й куди саме? З якою метою до України приїждять іноземці? Якими є позитивні та негативні наслідки міграції? Дізнатись більше про соціальне явище міграції Ви зможете на майстер-класі «**Імміграція та еміграція в Україні: в цифрах і фактах**» к. с. н., ст. викл. кафедри соціології ЧНУ ім. Петра Могили **Чорної Вікторії Олександрівни**.



Міграція – це складне соціальне явище, що характеризується переміщенням людей зі зміною місця проживання назавжди або на певний проміжок часу. Багатогранність міграції породжує численну кількість її різновидів (внутрішня/зовнішня, тривала/тимчасова/постійна, разова/повторна, вимушена/добровільна, легальна/нелегальна, індивідуальна/групова та ін.). Найбільш розповсюдженим видом міграції є трудові зовнішні переміщення. *Емігрантами* називають осіб, які переселилися за межі країни постійного місця проживання, натомість *іммігрантами* є ті люди, що прибули з іншої країни з метою працевлаштування, зміни постійного місця проживання тощо.

В історичному аспекті дослідники міграції виділяють п'ять хвиль української міграції:

1) *перша* зумовлена економічною кризою, пов'язаною з розпадом Австро-Угорської імперії, до складу якої входила частина Західної України, що стала причиною масового переселення мігрантів до США у 1877 р., Бразилії – у 1880-і рр., на територію Канади, Кубані, Казахстану, Сибіру, Далекого Сходу – після революції 1905-1907 рр.

2) *друга хвиля* міграції після революції 1917 р. мала суто політичний характер, адже Україну покидали представники інтелектуальної еліти, що відстоювали її самостійність та незалежність;

3) *третья* – тривала у період 1940-1954 рр., пов'язана з виїздом великої кількості українців, зокрема за часів другої світової війни з таборів для переміщених осіб та військовополонених;

4) *четверта* – після розпаду СРСР на початку 1990-х рр., спричинена лібералізацією політичного режиму й економічною кризою – заробітчанство (човникова, Yo-Yo міграціяї т.д.);

5) *п'ята, нова хвиля*, пов'язана з анексією Російською Федерацією АР Крим у 2014 р. та подіями у зоні АТО.

Посилаючись на дані Світового банку, Ф. Дювел, говорячи про Україну, називає її другою країною після Мексики, у рейтингу світових країн за величиною міграційного коридору, третьою у переліку держав-донорів емігрантів, після Індії та Китаю, тачетвертою серед країн-реципієнтів, після Німеччини. У числовому форматі українська еміграція оцінена ним в межах 4-15% від загальної чисельності жителів країни або 20% від кількості працездатних осіб. Провідним мотивом переїзду більшості українців є невпевненість у завтрашньому дні на батьківщині, почуття незадоволеності владою, відсутність перспектив щодо можливої побудови власного бізнесу, а також усвідомлення розвиненості регіонального олігархату, криміналу та кумівства.